

[Rasmussen (Hvolbæk).]

skal være unddraget Kontrol, for jeg tror, at vi i de allerfleste Tilfælde kan taale den; men jeg skal ikke nægte, at jeg er saa forfængelig, at jeg helst vil have Tilsynet med Andelskasserne ordnet i en Lov for sig, saa at de ikke kommer i Selskab med de Virksomheder, som det her har vist sig nødvendigt at lovgive for.

Handelsministeren (Hauge): Jeg takker Ordførerne for deres Tilslutning til Lovforslaget. Der er udtalt Ønske om, at det henvises til Behandling i et Udvalg, og det kan jeg fornuftigvis ikke have noget imod, men jeg haaber, at Udvalget vil tilendebringe sine Forhandlinger forholdsvist hurtigt, og at det vil indstille Lovforslaget til Vedtagelse.

Det ærede 4de Medlem for 2den Kreds (Lange) ankede over, saa vidt jeg forstod, at den foretagne Undersøgelse ikke blev iværksat paa et tidligere Tidspunkt, end det skete, men jeg synes ikke, man med Rette kan anke over, at Handelsministeriet har været for langsomt i Vendingen. Det saakaldte „J. A. K.“-Selskab blev paa det Grundlag, der her er Tale om, stiftet i August Maaned, og inden Aaret var omme, var der nedsat et Undersøgelsesudvalg bestaaende af Professor, Dr. polit. Axel Nielsen og Professor, Dr. juris Sindballe samt Raadsformand Kristensen, og disse tre Herrer udførte deres Arbejde saa hurtigt, som det paa nogen Maade var muligt; den Beretning, de afgav til Ministeriet, var færdig den 31. Januar. Herefter synes jeg, det er uberettiget at anke over, at Undersøgelsen ikke er iværksat i god Tid. Man maa dog vist ogsaa i Almindelighed give mig Ret i, at man ikke ligefrem skal staa paa Lur efter Muligheder for at gribe ind over for de forskellige Foreteelser, der optræder, og det var ikke muligt for Handelsministeriet, synes jeg, at gribe ind, væsentlig for Indgriben fandt Sted, fordi man ikke havde Klarhed over, hvad det hele betød og eventuelt kunde føre til.

Det ærede 4de Medlem for 2den Kreds udtalte, at han saa Lovforslagets største Værdi deri, at der blev tilvejebragt Oplysninger om de paagældende Selskabers Karakter og Virksomhed, Regnskabsførelse, Pengeanbringelse o. s. v., og deri giver jeg det ærede Medlem fuldkommen Ret. Jeg tror heller ikke saa meget paa Forbudsbestemmelser paa et Omraade som det, her er Tale om, fordi det jo for mange Mennesker ligefrem er en Trossag; de paagældende, der slutter sig til Bevægelsen, gør

det i den faste Overbevisning, at det, der forelægges for dem, er rigtigt, selv om de ikke har nogen som helst Mulighed for at kontrollere det paa egen Haand. Jeg tror, det vil være til overordentlig stor Nytte at faa Oplysninger tilvejebragt i saa stort et Omfang, som det overhovedet er muligt; saa vil Befolkningen nok i det store og hele gennem disse Oplysninger være i Stand til at tage sig i Agt — i hvert Fald har man saa ikke skellig Grund til at klage bagefter.

Det samme ærede Medlem talte ogsaa om Undersøgelser og Oplysninger vedrørende Begrebet: Udmøntning af Værdierne og ønskede en Redegørelse for, hvad det kunde føre til, og hvad lignende Bevægelser i tidligere Tid har ført til. Jeg skal gerne bidrage til, at saadanne Oplysninger tilvejebringes i størst muligt Omfang, saaledes at Befolkningen, saa vidt gørligt, faar let Adgang til at skønne over, hvor meget der i Virkeligheden ligger bagved, naar man kommer og fortæller, at alle økonomiske Vanskeligheder kan klares ved en helt anden Pengepolitik end den, der er grundlæggende i Alverdens Lande. Hvis Forholdet nu var det, at de paagældende kunde pege paa et eller andet Land og sige, at der havde man baaret sig saadan ad og var kommet godt fra det, saa maatte vi naturligvis være opmærksomme derpaa og undersøge, om der var noget at vinde ved at efterligne, hvad man der havde foretaget sig. Men noget saadant er der jo ikke Tale om. Derimod kan man henvise til, hvad der i tidligere Tider er sket her i Danmark, specielt i Slutningen af det 18de og Begyndelsen af det 19de Aarhundrede, da vi herhjemme stod over for de fortvivlede Pengeforhold, som dengang raadede. Det vil i det hele være en nyttig Gerning at studere Datidens Pengevanskeligheder. Hvis man gør det, tror jeg, man vil komme til at se lidt mere nøgternt paa alle de mere eller mindre forvirrede Forslag, der fremkommer til Løsning af den forhaanden-værende Erhvervskrise.

Det ærede 19de tingvalgte Medlem (Rasmussen [Hvolbæk]) ankede over Uklarheden i Lovforslagets Titel, der lyder saaledes: „Forslag til Lov om visse Spare- og Udlaansvirksomheder“, men det ærede Medlem indrømmede dog, at det vist vilde være vanskeligt at finde en mere rammende Titel. Jeg skulde ikke have haft noget imod, hvis man havde kunnet finde en mere rammende Titel end den, der er foreslaaet; men den blev jo ikke ændret i Folketinget, og jeg tvivler da ogsaa om, at det vil være muligt at finde en bedre Titel. Under alle Omstændigheder tror jeg, vi kan slaa os til